

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științele Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științele Educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie Specială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihopedagogia deficienților de intelect						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector Dr. Cristina Bălaș-Baconschi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. Dr. Carmen David						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					36
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					26
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități: Vizite de documentare în instituții de specialitate					4
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de Fundamentele psihopedagogiei speciale
4.2 de competențe	Deținerea terminologiei de bază utilizate în evaluare diferitelor arii ale dezvoltării, precum și a teoriilor științifice valide din domeniul evaluării

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Cursul se desfășoară sub forma unor prezentări tip power point cu participarea activă a studenților. Videoproiector
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unui proiect cu prezentare poster Reaction paper

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea sistematică a copiilor cu diferite dizabilități intelectuale • Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor cu dizabilități, dar și a comportamentului acestora în diferite situații de învățare și de viață • Elaborarea unui curriculum adaptat nivelului de dezvoltare, de vârstă, etnic și cultural, precum și potențialului de învățare al elevului cu dizabilități intelectuale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică • Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea studenților cu problematica ridicată de existența deficienței de intelect; - Trecerea în revistă a principalelor consecințe ale apariției deficienței de intelect;
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Descrierea diferitelor sindroame în care se manifestă deficiența de intelect; - Prezentarea particularităților de natură biologică, psihologică, socială ale persoanelor cu deficiență de intelect. - Prezentarea unor studii de caz realizate în instituții speciale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Definirea și caracterizarea deficienței de intelect Aspectele de natură biologică, psihologică și socială a deficienței de intelect. Clasificarea deficienței de intelect	Prezentare power point	
Scurt istoric al abordării terminologice a deficienței de intelect	Prezentare power point	
Factorii etiologici ai deficienței de intelect: Factorii ereditari-genetici Factorii exogeni Factori psihogeni (psihosociali) Sindroame genetice asociate cu deficiența de intelect - Sindromul Down - Sindromul Williams - Sindromul X-fragil - Sindromul Prader-Willi	Prezentare power point	

- Sindromul Klinefelter - Sindromul Turner.		
Efectele expunerii prenatale la alcool asupra dezvoltării neurocognitive - Caracteristicile copiilor cu FAS -Consecințele neurocognitive ale expunerii prenatale la alcool	Prezentare power point Discuții pe marginea unor cazuri	
Profilul lingvistic al copiilor cu diferite sindroame. Abordare comparativă	Prezentare power point Discuții pe marginea unor cazuri	
Profilul comportamental al copiilor cu diferite sindroame. Abordare comparativă	Prezentare power point Discuții pe marginea unor cazuri	
Deficiența de intelect însoțită de tulburări metabolice: neurofibromatoza, fenilcetonuria, galactosemia, boala Tay-Sachs	Prezentare power point	
Examinarea psihologică a copiilor cu deficiență de intelect: vârsta mintală, coeficientul de inteligență, evaluarea comportamentului adaptativ.	Prezentare power point Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Abordare comparativă deficiențe intelectuale – tulburări psihiatrice	Prezentare power point Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
Abordarea cognitivă a receptării și procesării informației la deficienții de intelect	Prezentare power point	
Abilitățile motorii ale deficienților de intelect. Analiza comportamentelor stereotipe.	Prezentare power point	
Tulburări emoționale severe asociate deficienței de intelect. Tulburări comportamentale severe la deficienții de intelect.	Prezentare power point	
Relații interpersonale la copiii cu diferite sindroame în care se întâlnește deficiența intelectuală	Prezentare power point	
<p>Bibliografie American Psychiatric Association, <i>DSM-IV. Manuel diagnostique et statistique des troubles mentaux</i>, Masson, Paris. Arcan, P., Ciumăgeanu, D. (1980) <i>Copilul deficient mintal</i>, Ed. Facla, Timișoara, p.168-194. Fraser, W. (1990) <i>Key Issues in Mental Retardation Research</i>, Routledge, London and New York. Gibello, B. (1989) <i>L'enfant à l'intelligence troublée: nouvelles perspectives cliniques et thérapeutiques en psychopathologie cognitive</i>, Centurion, Paris. Grossman, H.J. (ed.) (1983) <i>Classification in Mental Retardation</i>, American Journal on Mental Retardation, Washington. Hallahan, D.P., Kaufmann, J.M. (1997) <i>Exceptional Learners. Introduction to Special Education</i>, Allyn and Bacon, Massachusetts, p.118-160. Ionescu, Ș. (ed.) (1987) <i>L'intervention en déficience mentale</i>, vol.I, II, Pierre Mardaga, Bruxelles, p.319-355. MacLean, W.E. (1997) <i>Ellis' Handbook of Mental Deficiency, Psychological Theory and Research</i>,</p>		

Lawrence Erlbaum, New Jersey.

Nihira, K. (1985) *Assessment of Mentally Retarded Individuals*, in B.B. Wolman, "Handbook of Intelligence: Theories, Measurements and Applications", J. Wiley, New York.

Paour, J.-L., Galas, D., Malacria-Rocco, J., Soavi, G. (1985) *L'apprentissage opératoire chez les retardés mentaux*, in Archives de Psychologie, n.53.

Păunescu, C., Mușu, J. (1990) *Recuperarea medico-pedagogică a copilului handicapat mintal*, Ed. Medicală, București, p. 9-31.

Păunescu, C. (1976) *Deficiența mintală și procesul învățării*, EDP, București, p.192-215.

Păunescu, C. (1977) *Deficiența mintală și organizarea personalității*, EDP, București, 13-21, 192-216.

Preda, V. (coord.) (1997) *Probe de psihodiagnostic pentru evaluarea copiilor deficienți*, UBB, Cluj-Napoca, p. 1-43, 146-173.

Schmid-Kitsikis, E. (1985) *Théorie et clinique du fonctionnement mental*, Pierre Mardaga, Bruxelles, p. 298-353.

Sinason, V. (1992) *Mental handicap and the human condition*, Free Association Books, London, p.87-178.

Stratford, B. (1996) *New approaches to Down syndrome*, Cassell, New York.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Discutarea pe componente a definiției AAIDD a deficienței de intelect. Rolul clasificărilor în deficiența de intelect și factori care influențează clasificările. Clasificările utilizate.	expunere, problematizare	
Evaluarea comportamentului adaptativ Sisteme de intensitate a sprijinului. Complementaritatea cu evaluarea comportamentului adaptativ.	exercițiul problematizare, dezbateri tip Philips 6-6, demonstrația	
Etiologia dizabilităților intelectuale. Rolul disfuncțiilor neuronale și gliale în apariția condițiilor asociate cu o funcționare intelectuală semnificativ limitată.	prelegere	
Dizabilitatea intelectuală asociată cu tulburări metabolice. Prezentarea fenilcetonuriei- rolul metabolismului fenilalaninei în dezvoltarea cognitivă a individului.	exercițiul, problematizarea	
Sindromul DiGeorge, asociat cu dizabilitatea intelectuală și tulburări psihotice la vârsta adultă. Sindromul Angelman asociat cu tulburări comportamentale	expunere, modelarea, analiza material video, studiul analitic de caz	
Sindroame în care deficitul intelectual se asociază cu dificultăți de învățare specifice	munca cu textul (citire critică)	
Profiluri cognitive în limbaj, funcționare executivă, performanță matematică în tablourile unor sindroame cunoscute (prezentare proiecte)	analiza de text; informarea; documentarea, elaborarea de proiecte	
Evaluarea psihologică pentru școlarizarea adecvată și orientarea profesională Prezentarea unui studiu de caz al unui elev cu	Studiul de caz Brainstorming	

<p>dizabilitate intelectuală severă.</p> <p>Evaluare și intervenție psihologică și educațională. Discutare caz.</p> <p>Atitudini față de deficiența intelectuală. Reprezentări sociale, prejudecăți. Probleme de integrare psihosocială a persoanei cu deficiență mintală. Discutarea legislației privind drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități, cu referire la categoria deficienței mintale (I)</p> <p>Atitudini față de deficiența intelectuală. Reprezentări sociale, prejudecăți. Probleme de integrare psihosocială a persoanei cu deficiență mintală. Discutarea legislației privind drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități, cu referire la categoria deficienței mintale (II)</p> <p>Principii generale aplicabile în managementul cazurilor de deficiență de intelect. Prezentare studii de caz.</p>	<p>Studiul de caz</p> <p>Analiza film, joc de rol</p> <p>Analiza film, joc de rol</p> <p>Studiul de caz</p>	
--	---	--

Bibliografie

- Intellectual Disability: Definition, Classification, and Systems of Support, AAIDD, 11th Edition, 2010. *American Association on Intellectual and Developmental Disabilities – AAIDD*, <http://www.aamr.org/>
- Baroff, G.S. (1986). *Mental retardation. Nature, cause and management*, New York: Hemisphere Publishing Corporation.
- Gherguț, A. (2007). *Sinteze de psihopedagogie specială*, Iași: Polirom.
- Schalock, R.L., Luckasson, R. (2004). *American Association on Mental Retardation’s Definition, Classification, and System of Supports and Its Relation to International Trends and Issues in the field of Intellectual Disabilities*.
- Asociația Psihiatrilor Liberi din România (2003). *Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mentale (Ediția a patra, text revizuit)*, București.
- Allen- Meares, P. (2008). *Assessing the Adaptive Behavior of Youths*, in *Social Work*, 53 (4), 307-315.
- Baroff, G.S. (1986). *Mental retardation. Nature, cause and management*, New York: Hemisphere Publishing Corporation.
- Bruininks, R., Thurlow, M., Gilman, C. (1987). *Adaptive behavior and mental retardation*, in *J. of Special Education*, 21 (1), 69-84.
- Kamphaus, R. (1987). *Conceptual and psychometric issues in the assessment of adaptive behavior*, in *J. of Special Education*, 21 (1), 27- 34
- Berecki, M., Palade, S., Vulturar, R., and Benga, I. (2011). *Variația coeficientului de inteligență în fenilcetonurie în funcție de vârsta la care s-a instalat tratamentul dietetic și gradul de control al tratamentului*, in *Clujul Medical*, 84 (2), 229- 234.
- DeRoche, K. and Welsh, M. (2008). *Twenty- five years of research on neurocognitive outcomes in early-treated phenylketonuria: intelligence and executive functions*, in *Developmental Neuropsychology*, 33 (4), 474- 504.
- Gothelf, D., Schaer, M., and Eliez, S. (2008). *Genes, brain development and psychiatric phenotypes in velo-cardio- facial syndrome*, in *Developmental Disabilities Research Reviews*, 14, 59- 68.
- Shprintzen, R. (2008). *Velo- cardio- facial syndrome. 30 years of study*, in *Developmental Disabilities Research Reviews*, 14, 3-10.
- Mazzocco, M.M.M. and McCloskey, M. (2005). *Math performance in girls with Turner of Fragile X syndrome*. In J.I.D. Campbell (Ed.), *Handbook of Mathematical Cognition*, NY: Psychological Press.

Barnes, M., Smith-Chant, B., and Landry, S.H. (2005). Number processing in Neurodevelopmental disorders: Spina bifida myelomeningocele. In J.I.D. Campbell (Ed.), *Handbook of Mathematical Cognition*, NY: Psychological Press.

Mazzocco, M.M.M. (2009). Mathematical learning Disabilities in Girls with Turner Syndrome: A Challenge to Defining MLD and Its Subtypes, in *Developmental Disabilities Research Reviews*, 15, 35- 44.

O'Hearn, K. and Luna, B. (2009). Mathematical Skills in Williams Syndrome: insight into the importance of underlying representations, in *Developmental Disabilities Research Reviews*, 15, 11- 20.

McLaughlin, J., Wehman, P. (Eds.)(1996). *Mental retardation and developmental disabilities*. Austin, TX: Pro-Ed

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Obținerea punctajului necesar în cadrul examinării Participarea activă în cadrul cursului	Examen scris	7 puncte din nota finală 1 punct din oficiu
10.5 Seminar/laborator	Reaction paper (0,75). Elaborarea unui proiect cu prezentare poster în care sunt prezentate profiluri neuropsihologice ce se regăsesc în mai multe sindroame asociate dizabilității intelectuale (activitate de grup, componentă 3-4 persoane) (1,25).	Participarea activă la seminar Susținerea celor 2 teme de seminar	2 puncte din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			
•			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....